

Zaginione królestwo Rheged odnalezione w Galloway

24 stycznia 2017

Archeolodzy odnaleźli lokalizację Rheged, najbardziej tajemniczego z królestw, które istniały w VI wieku na terenie Wysp Brytyjskich. Królestwo było dotychczas znane z heroicznych poematów barda Taliesina, który wspominał o królu Urienie z Rheged oraz ze wczesnośredniowiecznych dokumentów mówiących o rządach Uriena nad południową Szkocją i północną Anglią.

Większość historyków uznawała, że centrum Rheged stanowiły tereny zajmowane dzisiaj przez miasto Carlisle w Kumbrii jednak wykopaliska prowadzone w Trusty's Hill w pobliżu miejscowości Gatehouse of Fleet pozwalają na podważenie tej hipotezy.

„Do Trusty's Hill przyciągnęły nas piktyjskie symbole wyrzeźbione na tutejszych skałach. To jedyne takie symbole w tej okolicy i znajdują się one daleko na południe od miejsc, gdzie zwykle występują tego typu pozostałości po Piktach” – mówi Ronan Toolis z GUARD Archeology. „W 2012 roku rozpoczęliśmy prace w ramach Galloway Picts Project. Chcieliśmy zbadać kontekst historyczny tych zabytków. Okazało się jednak, że nasze badania poszły znacznie dalej niż tylko stwierdzenie obecności Piktów w Dumfries and Galloway. Dokonane przez nas odkrycia wskazują, że symbole mają związek z siedzibą władcy i miejscem, w którym około 600 roku Brytowie odbywali uroczystości. Po zbadaniu kontekstu tego miejsca w odniesieniu do współczesnych mu miejsc ze Szkocji i północnej Anglii doszliśmy do wniosku, że Galloway mogło być sercem zaginionego średniowiecznego królestwa Rheged. Pod koniec VI wieku było to najpotężniejsze królestwo na północy” – dodaje Toolis.

Archeolodzy odkryli, że szczyt wzgórza był obwarowany kamieniem i drewnem, a na jego niższych partiach znajdowały się dodatkowe struktury obronne. Całość tworzyła typową dla wczesnośredniowiecznej Szkocji strukturę obronną charakterystyczną dla siedziby władcy.

Aby dostać się na szczyt wzgórza trzeba było minąć dwa wykute w skale piktyjskie symbole. Tego typu symboliczne wejście służyło rytuałom królewskiej inauguracji. Po jego minięciu gość widział w zachodniej części siedzibę władcy, gdzie odbywały się uroczyste ucztę i przyjęcia gości, a nieco niżej, we wschodniej części umiejscowiono warsztat głównego kowala, specjalizującego się w wytwarzaniu przedmiotów ze złota, srebra, brązu i żelaza. Każdy z elementów fortu był starannie przemyślany tak, by dowodzić potęgi i statusu rządzącego.

Wykopaliska wykazały, że siedziba miała powiązania handlowe z Irlandią i kontynentem. Co więcej, szlaki transport dóbr odbywał się z wybrzeża Galloway, z pominięciem Kumbrii. Taki wybór szlaków mógł być spowodowany chęcią uzyskania łatwiejszego dostępu do miedzi i ołowiu. Badania izotopowe znalezionych sztab ołowiu wskazują bowiem, że pochodzą one z Leadhills w południowo-zachodniej Szkocji.

Wiemy też, że w miejscu wykopalisk zajmowano się produkcją wełny i skór. Mieszkańcy wzgórza jedli więcej mięsa krowiego niż owczego i wieprzowiny oraz więcej owsa i jęczmienia niż pszenicy. Pod tym względem nie różnili się od swoich przodków. „Osoby zamieszkujące Trusty's Hill nie były rolnikami. Ich bogactwo brało się z faktu, że kontrolowali podległych sobie rolników i hodowców, zarządzali lokalnymi bogactwami naturalnymi. Kontrolę sprawowali zarówno za pomocą prezentów i zapewniania bezpieczeństwa, jak i za pomocą siły zbrojnej”.

Toolis zwraca uwagę, że piktyjskie symbole przy wejściu na szczyt wzgórza przypominają te z Dunadd, stolicy wczesnego szkockiego królestwa Dalariady. Jakość przedmiotów z Trusty's Hill, zarówno importowanych jak i wykonywanych na miejscu

odpowiada jakości tych znalezionych w Dalaridzie, a to wskazuje, że oba królestwa miały równy status.

Obecnie w Galloway znanych jest kilka osad, które pochodzą z tego samego okresu. Trusty's Hill to jedyne miejsce, w którym znajdują się dowody królewskiej inauguracji, co sugeruje, że tam właśnie mieszkała elita zarządzająca całą okolicą. Najnowsze odkrycia potwierdzają znaczenie Galloway w VI wieku, pokazują, że region przyciągał kupców oraz wzmacniają hipotezę mówiącą, że to Galloway stało się kolebką szkockiego chrześcijaństwa.

Potęga Trusty's Hill nie trwała długo. Już w VII wieku siedziba została celowo zniszczona, a wraz z nią legł w gruzach pobliski fort w Mote of Mark. „Wykopaliska sugerują, że Trusty's Hill było prawdopodobną siedzibą władców Rheged, królestwa, którego centrum stanowiło Galloway. Było to miejsce religijnych, kulturowych i politycznych innowacji, które wpłynęły na całą Szkocję. Wpływy Rheged, ze stolicą w Trusty's Hill, centrum religijnym w Whithorn, z Taliesinem jako mistrzem poezji i Urienem, jako najbardziej znanym władcą, znalazły swoje odbicie w historii i literaturze Szkocji”, stwierdził doktor Christopher Bowles, archeolog ze Scottish Borders Council.

Autorstwo: Mariusz Błoński

Na podstawie: HeritageDaily.com

Źródło: KopalniaWiedzy.pl